

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

V. évfolyam, 16. szám Informatikai magazin 1998. május 12.

Delux
Scan

monitorok

HYUNDAI

*A technológia
művészete!*

DISZTRIBÚTOR:

HRP
HRP HUNGARY KFT.
T.: (1)252-6300

Hírek, érdekességek
az IFABO-ról
4-5. old

Egy társaság,
aki gyűlöl
9. old

Számítástechnika
az autóban
11. old

Pályázatunk
eredményhirdetése
14. old

Beszámoló
egy világ-
konferenciáról
16-17. old

Egyházak a hálón
18. old

Multimédiás
irodalomtanulás
19. old

www.comptech.hu

DISZTRIBÚTOR:

HRP

HRP HUNGARY KFT

1133 Bp. Gogol u. 13.

Tel.: 252-6300;

E-Mail: info@hrp.hu

KYOCERA

Népszerű

FS-600
6 lap/perc

Optimális

FS-1700
12 lap/perc

Ideális

FS-3700
18 lap/perc

Kimagasló

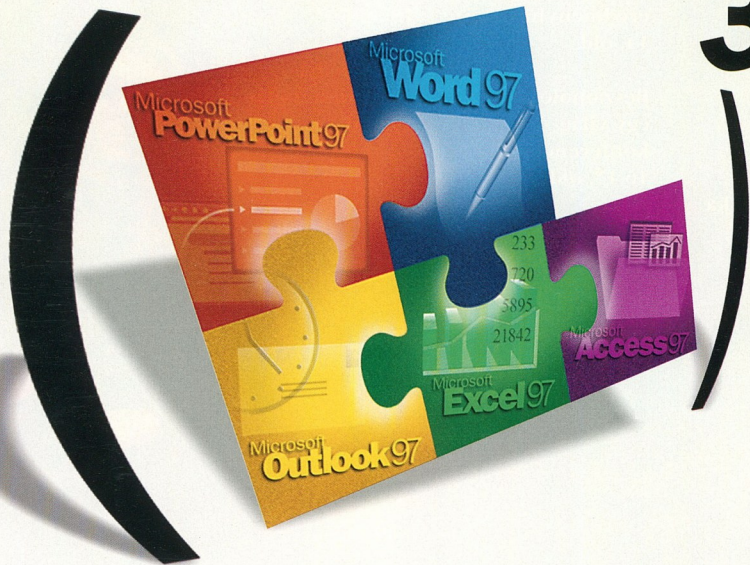
FS-7000
28 lap/perc

RENDKIVÜL ALACSONY NYOMTATÁSI KÖLTSÉG

Hatékony, stabilitás, könnyű kezelhetőség, szervezettség

... mostantól már a harminckettediken!

32

A számítógép használhatóságát több tényező együttese határozza meg. Egy gyenge minőségű vagy illegális szoftver az egész gép értékét csökkentheti. Különösképpen igaz ez az üzleti alkalmazásokra, melyek nagymértékben meghatározzák az iroda munkájának minőségét.

Válassza Ön is a magyar nyelvű **32 bites Microsoft® Office 97 Professional-t!** meglátja: e szoftvercsomaggal a vállalata mérhetően hatékonyabbá válik, ...és még a kollégái is elégedettebbek lesznek.

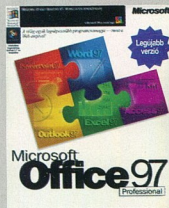
A Microsoft 32 napig tartó ajánlata

- Vásároljon magyar nyelvű, dobozos, 32 bites Microsoft® Office 97 Professional-t és egy **Scriptum szótársomagot*** kap ajándékba.
- Amennyiben legalább 5 db Microsoft® Office 97 Professional-t** vásárol, a kedvezményes ár mellett egy **Scriptum szótársomagot*** és egy **Timex Data Link** karórát ajándékozunk Önnek; az óra képes adatokat beolvasni – és tárolni – a számítógép képernyőjén keresztül.
- Ha Ön legalább 10 db Microsoft® Office 97 Professional-t** vásárol, egy **Hewlett Packard 320LX Palmtop**-ot kap ajándékba.

* A szótársomag az Akadémiai Kiadó és a Scriptum Kiadó szótárait tartalmazza: Angol-magyar, magyar-angol hangszótár, Helyesírási kézikönyv, Helyesírási szabályzat, Idegen szavak szótára, Scriptum: Angol-magyar informatikai szótár.

** Az ajánlat Microsoft Open Licence Pack vásárlása esetén érvényes.

Az ajánlat 1998. május 4-től június 4-ig tart.

Gates új rekordja

Ezt meg kellene tanulni a Microsofttól: 3,77 milliárd dolláros forgalom után 1,34 milliárd dolláros nyereség csapódott le a szoftvergyártó óriásnál az idei első negyedévben. Az MS forgalma 18 százalékkal növekedett, profítja viszont 28-cal! E gyönyörűnek tetsző és nagy büszkeségre okot adó eredmények ellenére sem teljes a redmondi fiúk öröme, miután Greg Maffei, a Microsoft „kincstárnoka” szerint két év óta a mostani a leggyengébb növekedési ütem, és egyelőre a továbbiakban sem igen lehet jobbra számítani. Mindazonáltal elkeseredettségre semmi ok, miután a Microsoft-részvényesek egyáltalán nem jártak rosszul az első negyedévben: részvényeik értéke a január 2-i 65 dolláros árfolyamról április 22-re 98-ra nőtt. Az MS alapító vezére, Bill Gates részvényei 55 milliárd dollárt érnek.

Reagálás egy cikkünkre

A Hewlett Packard Magyarország az 1998. május 5-i számunkban megjelent Nem csak sznobizmusból című cikket az alábbiakkal egészíti ki:

A cikkben kifogásolt kitétel, mely szerint „A terméket a nagykereskedelmi szállítási dátumtól számított 6 hónap eltelte után csak használt cikként szabad értékesíteni.” alapvetően a fogyasztók érdekében került a garanciajegyre, hogy a vásárló tisztában legyen azzal, ha régi, esetleg már lejárt szavatosságú títapatronokat tartalmazó terméket vásárol.

A másik kifogásolt rész a gyártók által adott kiterjesztet idejű (12 hónapon túli) garanciális szolgáltatások feltételeire vonatkozik. Mivel ez utóbbi a jogszabályi kötelezettségen túlmutató extra szolgáltatás, ezért minden gyártónak szuverén joga, hogy ennek tartamát meghatározza. A cikk azon állításával messzenem egyet kell értenünk, hogy ez gyártónként teljesen más feltételeket is jelenthet, ezért javasolt, hogy ennek tartalmára a vevő a vásárláskor rákérdezzen. A Hewlett Packard nemzetközi garanciális feltételei, amit a kiterjesztett időszakra alkalmaz, és minden termék magyar kézikönyvében megtalálható, gyakorlatilag azonos a magyar jótállás feltételeivel, illetve annál több ponton magasabb szolgáltatási színvonalat biztosít.

Egyébként, érdemesnek tartjuk megjegyezni, hogy a hazai számítástechnikai alkatrészipiacon markánsan megjelenő csempészárak ellen egyedül a HP vezette be a jól megkülönböztető, azonosító és így a fogyasztói érdekeket maximálisan védő hologramos garanciajegy rendszert.

ott/hon/lap

OTT/HON/LAP Internetes pályázat középiskolák számára

Petőfi Rádió
APUK M
világa

A Computer Technika Magazin (a Népszabadság informatikai magazinja), a Guards Távközlési Rt. és a Ciszser Jenő vezette Apukám világa rádióműsor (Petőfi Rádió) internetes honlaptervező pályázatot hirdet középiskolák számára.

A verseny célja, hogy a diákok által részvételével népszerűsítse az internet, kommunikációs és egyéb felhasználási lehetőségeit mind helyi, mind globális szinten.

A verseny lényege, hogy a diákok (iskolánként legfeljebb 3-4 fő) csapatonként maximum 10 fős elkészítik iskolájuk és városuk, kerületük bemutatkozó honlapját. A honlap közönség oldalak az interneten jelennek meg. A verseny 1 000 000 Ft ösztöndíjjal, amely összeg az első, második legjobb pályamunka között kerül – a szakmai zsűri véleménye alapján – kiosztásra, de a látogatók ajánlásai alapján külön közönségdíjat is kiadunk. A különdíjak a támogatók által felajánlott tárgyakon, pénzeszközökön tevődnek össze, összesen négy kategóriában.

Az OTT/HON/LAP pályázaton bár, mely Magyarországi középiskolai oktatási intézmény részt vehet, iskolánként három csapatot. Egy csapat legfeljebb 10, tanulmányait az iskolában folytató diákból állhat.

A zsűri és a szakmai bizottság véleményezésére közéleti és szakmailag elismert személyekből került összeállításra, ezzel is segítve a verseny színvonalát.

A pályázatnak meghatározott, internet kompatibilis technikai feltételek szerint minél ötletesebb formában kell elkészíteni az iskola információs oldalait. A részletes technikai, tartalmi és jelentkezési feltételek megtekinthetők az interneten a <http://suli.gyaloglo.hu/palyazat> címen.

A jelentkezők a fenti feltételek mellett, a Guards Rt. levélcímére
(Budapest, 1242 Pf. 359.)

visszaküldött jelentkezési lappal jelezhetik részvétel szándékukat.

A pályaműveket 1998. május 20. és május 31. között kell az arra kijelölt számítógépes tárhelyen az írásban megjelölt címen elhelyezni.

A beérkezett pályamunkákat a „Gyalogló” (<http://gyaloglo.hu>)
elnevezésű programban tesszük nyilvánossá.

Egy pályázat margójára

És még ezek után mondja valaki nekem, hogy Magyarországon a számítástechnika még nem terjedt el eléggé, és előnyeit csak kevesen ismerik! A napokban véget ért rajzpályázatunk ugyanis éppen az ellenkezőjéről győzött meg. A kiírás után már másnap jöttek a gratuláló e-mailek és telefonok, hogy végre egy olyan lehetőség, ahol az átlagember is megmutathatja, mi tud.

Örömmel jelentem, hogy picinyke hazánk hemzseg a tehetséges grafikusoktól, akik között a 8-tól a 80 évesig minden korosztály megtalálható. A pályamunkák azonban nemcsak az életkorról vagy végzettségről tanúsíthatnak. Többől van szó. Ma már nálunk is magától értetődőnek veszik, ha egy informatikai magazin az otthoni felhasználót kéri fel: ugyan mozogsz már meg számítájtájt. Mutassa meg, hogy számára mit jelent a számítástechnika, mennyire érdekli a téma, és akosson – szó szerint – képet ennek számára jelentkező hatásairól.

Nos a véleményem – a képek tanúsága szerint – egyöntetűen optimisták a proci, vinci, és ramok világát illetően. Úgy tűnik, már a legkisebbek is felismerik, hogy a számítógép – az okosan használjuk – segítő társunk lehet az élet minden területén.

Ha ezt bárki is megkérdőjelezi, annak csak azt mondhatom: ébredjen fel!

Kláyty István

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>
webdesig: Guards Rt.

Lapalapító: PersonArt Kft.
Feladószerkesztő: Lónyal László
Szerkesztő:

Jávorszky Béla Zsolt, Kláyty István
Munkatársak: Fülöp Norbert, Gabella Mariann,
Horváth Balázs, Szabó Gabriella

Kiadja a Népszabadság Részvénytársaság
Feladós kiadó:
Lengyel L. László, ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:
PersonArt Kommunikációs Ügynökség
1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.
Kereskedelmi és hirdetési igazgató:
Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.
Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40
e-mail: comptech@comptech.hu
CompuServe: 100324.654

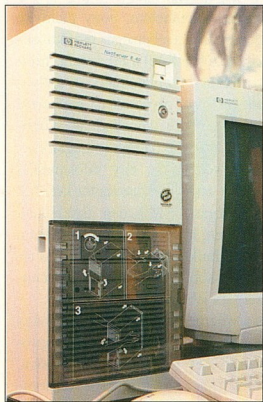
Tördelés, tipográfia: PersonArt
Nyomda: Réval Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

IFABO BUDAPEST 1998

Szerverbomba az IFABO-n

Szűk körű tájékoztatón ismertete lapunkkal a HP és a Microsoft azt az új stratégiát, amelytől a magyar kisvállalkozások számítástechnikai háttérének ugrásszerű javulását várják. Illetve itt nem csak kisvállalkozásokról van szó, hanem inkább kis munkacsoportokról, amelyek nem használnak 25-nél több munkaalómmat. A HP–Microsoft megoldás lényege, hogy szerver és szoftver együttes vásárlása esetén átmenetileg akkora kedvezményt adnak, mintha a szerver nem is kellene kifizetni. Az akciótól azt várják, hogy azoknál a munkacsoportoknál is teret nyer a minőségi számítástechnika, ahol eddig – elsősorban anyagi okok miatt – gyenge minőségű, nem szervernek tervezett eszközöket használtak, a szoftverek pedig bizonytalan eredetűek voltak. Pesti István, a HP Magyarország PC üzletág igazgatója elmondta, hogy az akcióra azért kerülhetett sor, mert a Hewlett Packard egyfajta kísérleti terepnek tekint a magyar piacot, amely viszonylag kicsi, de ár- és minőségérzékeny, továbbá fogékony az újra. Érdemes tehát itt kipróbálni az új módszereket, mert éppen a piac mérete miatt Magyarországon még a bukás sem okoz elviselhetetlen veszteséget, de ettől nem kell tartani, tette hozzá Gerő László, a Microsoft Magyarország kereskedelmi igazgatója. Elmondta azt is, hogy a csomagban szereplő Windows NT Server hálózati operációs rendszer nem egy „lebutított” változat. Elsősorban abban különbözik az eddigiektől, hogy kevesebb szakértelemmel is üzembe helyezhető és működtethető.

nőségérzékeny, továbbá fogékony az újra. Érdemes tehát itt kipróbálni az új módszereket, mert éppen a piac mérete miatt Magyarországon még a bukás sem okoz elviselhetetlen veszteséget, de ettől nem kell tartani, tette hozzá Gerő László, a Microsoft Magyarország kereskedelmi igazgatója. Elmondta azt is, hogy a csomagban szereplő Windows NT Server hálózati operációs rendszer nem egy „lebutított” változat. Elsősorban abban különbözik az eddigiektől, hogy kevesebb szakértelemmel is üzembe helyezhető és működtethető.

Xerox–HRP megállapodás

Az IFABO nyitónapján sajtótájékoztatón jelentette be a HRP Hungary, hogy új partnerekkel bővült az általuk képviselt cégek köre. Az egyik legérdekesebb változás, hogy a Xerox, amely eddig főleg viszonteladókon keresztül értekesített, most disztribúciós szerződést kötött a HRP-vel. Ez azt jelenti, hogy a Xerox nyomtatóit és kis teljesít-

ményű fénymásolóit a HRP készletezi, és ő szolgálja ki a viszonteladókat is.

Azzal, hogy tavaly a 3Com megvásárolta a híres modemgyártót, a US Robotics, érdekes helyzet alakult ki. A HRP évek óta kapcsolatban volt a US Robotics-szal, de ennek a cégnek megszünt az önállósága. Az Ifabón jelentették be, hogy ezentűl a 3Comot képviselik, és a modemek mellett a hálózati eszközök is felkerülnek a palettára. Nemcsak a 3Com tünnette ki bizalmával a HRP-t. Elhangzott az is: az AMD processzorok egyedüli disztribúcióját a továbbiakban a HRP Hungary látja el.

A régebbi partnerek tájékoztatásai közül a Kyocera néhány termékét emelték ki a sajtótájékoztató. A Kyocera saját fejlesztésű kerámiatechnológiájának köszönhetően az üzemeltetési költségeket a nyomtatónál megszokottakénak harmadára, negyedére csökkentette. Ezek az adatok igazak a színes lézere és az A3 méretű printerre is.

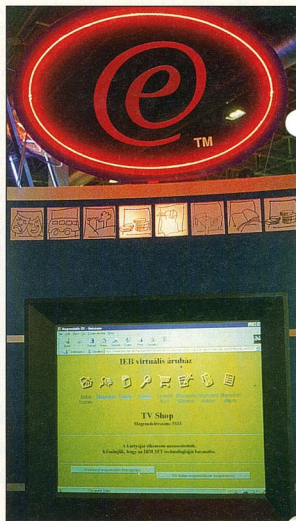
E-business az IBM-től

Az e-business és az e-kereskedelem egy közös alkalmazását fejlesztette ki az Inter-Európa Bank és az IBM. A két cég az IFABO-n jelentette be első SET (Secure Electronic Transaction – Biztonságos Elektronikus Tranzakció) szabványon alapuló, internetes kereskedelmi szolgáltatását. A bejelentést az Inter-Európa Bank és az IBM közöl egy évig tartó, közös projektje előzte meg, amelynek során a korábban kísérleti projektek keretében több országban – például Dánia, Németország – tesztelt és finomított SET szabványon alapuló rendszert a magyarországi feltételekhez és környezethez igazították.

A SET globális ipari szabványt a Visa, a Mastercard, az IBM, a Microsoft és a Netscape közösen fejlesztette ki. A SET biztonság, bankkártyán alapuló internetes fizetés tesz lehetővé, mind a kártyatulajdonos, mind a kereskedő személyazonosságát megerősítő, egyéni kártyaszámokkal kombinált digitális használat. Az Inter-Európa Bank és az IBM által nyújtott szolgáltatást választó cégek kínálatukkal heteken belül megjelenhetnek az interneten, a virtuális áruházban, és a kötelező beléptetőfolyamat után a SET előírások szerint biztonságosan kereskedhetnek az interneten keresztül. A szolgáltatást Magyarországon már használja a TV Shop, a Bétex textilipari kereskedelmi vállalat és a Columbus Travel Systems Kft.

Netes előnyök

Idén májusban, éppen egy éve indította be a Matáv internetes szolgáltatását, a MatávNetet. A kiállításon elhangzott értékelés szerint a MatávNet előfizetőinek száma az elmúlt egy évben a kezdeti 5 ezerről 25 ezerre emelkedett, ami több mint 300 százalékos növekedést jelent. A születésnap alkalmából a távközlési cég további kedvezményeket kínál, így például a MatávNet hobbi-csoportját 30

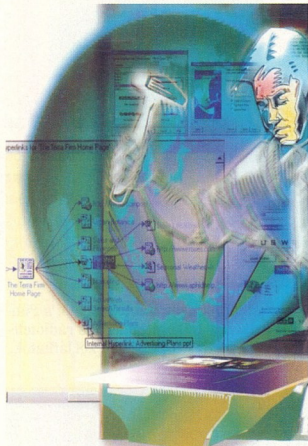

Kodak-Intel együttműködés

(MTI) Az Eastman Kodak és az Intel együttműködést alakít ki a digitális fényképezés területén – jelentette be a napokban a két vállalat. A vezető amerikai film-, fényképezőgépgyártó cég és a Santa Clara-i székhelyű félvezetőgyártó óriás közösen fejleszt ki a jövőben digitális fotótermékeket és az előállításukhoz szükséges készülékeket. Ezenkívül a két cég egymásnak átadja a megfelelő technológiai licencket. A megállapodás értelmében a Kodak és az Intel közösen fejleszti tovább a Kodak Qualex fotólaboratóriumát, felhasználva az Intel gyártókapacitását, és egy új szkennert, amelyek megkönnyítik a felhasználók számára a fényképfelvételek CD-ROM-on való tárolását.

Windows NT: negyedik Service Pack

(PC-WELT) Kivételesen „csipkedi magát” a Microsoft: a Win NT 4.0 negyedik szervizomagia (SP) az eredetileg tervezett határidőnél két hónappal előbb jelenik meg. Az SP 4-et június végére ígérte a szoftvergyártó óriás. A kiegészítés már tartalmazni fog olyan újításokat is, amelyek végső he-

lyüket majd a Windows NT 5.0-ben lelik meg. Ilyen lesz például a Security Configuration Editor, amellyel a hálózatos üzemeltetők az NT-gépek biztonsági funkcióit központi konfigurálhatják és ellenőrizhetik. Az SP 4 elkészültéről az érintettek és az érdeklődők a [ftp://ftp.microsoft.com/bussys/winn/winntpublic/fixes/usa/nt40](http://ftp.microsoft.com/bussys/winn/winntpublic/fixes/usa/nt40) címen szereshetnek bővebb információkat.

Új multimédiás szoftver

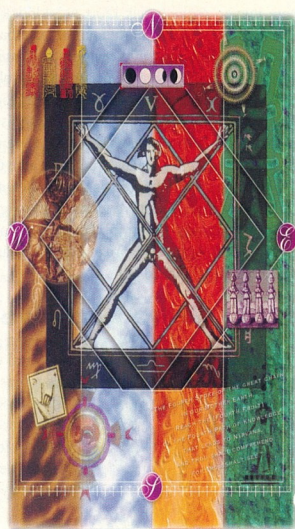
(c/net) Új, a különböző multimédia file-formátumokat integráló szoftvert mutatott be a RealNetworks. A RealSystem G2 névre hallgató szoftver a hagyományos RealNetworks jelenlegi formátumai mellett olyan multimédia file-formátumokat támogat, mint az AVI, JPEG, MPEG és WAV; a szoftver újdonságai között található továbbá egy új átviteli technológia is a lassabb internetkapcsolattal rendelkezőknek, a repertoárt gazdagítja továbbá két új file-formátum – RealText, RealPix – is.

Szenátusi jóváhagyás a szerzői jogra

(Munkatársunktól) A nemzetközi szerzői jog védelme egy lépéssel közelebb a megvalósításhoz, miután nemrégiben az amerikai szenátus jogi bizottsága jóváhagyta a WIPO, a nemzetközi szerzői jogi szervezet két egyezményének ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot – adta hírül a Newsbytes. A két egyezmény lényege, hogy a szerzői jogi védelmet kiterjesztené a digitális formában létező és elérhető művekre. A jogszabály elsősorban a „tartalomgyártók” érdekeit védi, mivel az internet-szolgáltatókat arra köteleznél: amennyiben tudomásukra jut, hogy illegális tartalmú web-oldal található a szerverükön, azt kötelesek leszedni. Magyarországon várhatóan még az idén jogszabály-módosításra kerül sor a WIPO egyezményeinek megfelelően.

A MOD újabb célja: tengeraltattjárók

(WiredNews) A Pentagontól lopott védelmi szoftver nyilvánosságra hozatalát követően a

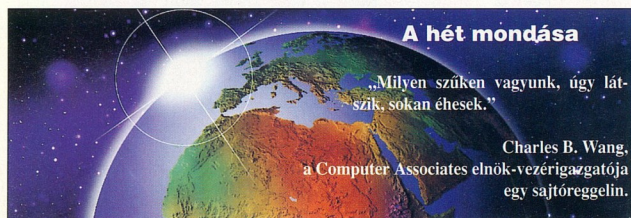
Masters of Downloading (MOD) hackercsoport újabb hasonló lépésre készül. A társaság bejelentette, hogy május elején kibocsátják azt a programot is, amely az amerikai hadsereg tengeraltattjárói helyzetének meghatározására és az azokkal történő kommunikációra képes. A hackerek akciójukkal arra kívánják felhívni a figyelmet, hogy az információs hadviselés milyen aktuális veszély.

„A mi célunk annak bemutatása, hogy mintegy 15 magánszemély mekkora hatalomra tehet szert a nagy szervezetekkel szemben a betöréssel és a lopott adatok nyilvánosságra hozatalával. Ennek ellenére a Pentagon változatlanul fenntartja álláspontját, miszerint ezek a szoftverek nem titkosak, és idege kezekben nem jelentenek veszélyt.

Rajt a jövőbe

(Munkatársunktól) David Blunkett brit oktatási-képzési és munkaügyi miniszter bejelentette: több mint 100 millió font (35 milliárd Ft) állami támogatást kapnak a szigetország iskolái az internetre kapcsolódás céljából. A terv szerint 2000 elejére minden oktatási-képzési intézményt rákapsolnak a hálózatok hálózatára. Akkor már a pedagógusok háromnegyedének és a diákok felének lesz önálló (hivatalból díjazalannyozott) e-mail-címe.

A hatalmas beruházás egyébként csak a kezdet: 2002-ig további 230 millió font-sterlinget költenek csak a tanerők számítástechnikai ki- és továbbképzésére. Bővebb tájékoztatás a <http://www.home.co.uk> és a <http://www.home.co.uk/dblunkettmp> címen.

A hét mondanása

„Milyen szűken vagyunk, úgy lát-szik, sokan éhesek.”

Charles B. Wang,
a Computer Associates elnök-vezérigazgatója
egy sajtóreggelin.

Felkészült egy kis kényeztetésre?

Bérelhető

Ericsson GA 628

bruttó 700 Ft/hó

nettó

560 Ft/hó

+előfizetés nettó 10 000 Ft
(bruttó 12 500 Ft)

Megvásárolható

Előfizetés +
Motorola d160

bruttó 13 750 Ft

nettó

11 000 Ft

Megvásárolható

Előfizetés +

Panasonic G450

bruttó 19 500 Ft

nettó

15 600 Ft

Megvásárolható

Előfizetés +
Nokia 6110

bruttó 59 500 Ft

nettó

47 600 Ft

Három hónapon át korlátlanul beszélhet!*

Szeretné, ha munka után családja minden tagja Önt kényeztetné? Adja kölcsön nekik telefonját, hadd beszéljenek annyit, amennyi jölesik! Csak nyugodtan! Önnek ez egy fillérrel sem kerül többé! Mert a Pannon GSM hihetetlen készülékárai most az előfizetési díj mellett 3 hónap korlátlan csúcsidőn kívüli beszélgetési lehetőséget is tartalmaznak a Pannon GSM hálózatában! Már meglévő készüléke mellé külön is vásárolhat Pannon GSM előfizetést, mindössze nettó 10 000 forintért, amely már tartalmazza a három hónap korlátlan beszélgetési lehetőséget. A részleteket megtudhatja bemutatótermeinkben, területi képviselőteinken, vagy hivatalos viszonteladóinknál. Készüljön fel három hónap kényeztetésre! *Korlátlan, minden további költség nélküli hívásnak minősülnek a Pannon GSM rendszerű telefonról egy

másik Pannon GSM rendszerű telefonra, illetve a Pannon GSM hangposta rendszerébe történő, belföldön kezdeményezett,

csúcsidőn kívüli beszélgetések. A kedvezmény a fax- és adathívásokra nem vonatkozik. Ajánlatunk május 14-től június 14-ig,

illetve a készlet erejéig tart és 2 éves szerződés esetén érvényes. Pannon GSM nonstop ügyfélszolgálat: 06 20 200 200.

PANNON GSM
Az élvonal.

Shareware tippek kezdőknek

Internet-suli XV.

Tisztában kell azzal lennünk, hogy a web-en bányászkodva sok szoftvert nem ingyen és örökre, hanem csak bizonyos idejű kipróbálásra tölthetünk le. Rengeteg forrásból megszerezhetjük ezeket a freeware vagy shareware programokat,ftp-zés közben pedig még figyelmeztető feliratokkal sem találkozunk. Dolgunk viszonylag könnyű, mivel a világhálón minden elképzelhető számítógéptípushoz találunk játékpogramokat, alkalmazásokat és ezek kiegészítőit.

A shareware programokat a „próbáld ki, mielőtt megveszed” elv alapján terjesztik. Ezért is hívják ezeket evaluation copynak, vagyis próbaverzióknak. A programban vagy a mellé csatolt leírásban a szerző üzenete olvasható, miszerint a termék rendszeres használója legyen szíves regisztráltatni magát, vagyis utaljon át neki egy kisebb összeget. Ezután legtöbbször kézhez kaphatja a program nyomtatott leírását, esetleg eljuttatják hozzá a legfrissebb változatot. Később ingyen, vagy minimális összegért jut a további update-ekhez, de ami a legfontosabb: biztos lehet benne, hogy senkit nem károsít meg, hiszen legális szoftvert használ.

A shareware-ként terjesztett programokat általában 30 napig lehet próbálgatni, de legtöbbször ez után is működőképesek maradnak. A shareware programoknál általános gyakorlat, hogy indításkor (vagy kilépéskor)

emlékeztető felirat jelenik meg a képernyőn, miszerint a szoftvert csak kipróbálásra van nálunk. A rövid időre feltűnő, vagy egérkattintásra bezáródó feliraton kívül semmi nem akadályozza meg, hogy „túlhasználjuk” a programot. Voltaképpen a felhasználó lelkiismeretére van bízva, hogy a regisztrációs díjjal támogatja-e a hasznosnak bizonyult szoftvert fejlesztőjét.

A shareware elvet (miszerint a termék saját magát népszerűsíti) a felhasználók nagy öröme egyre több kereskedelmi szoftvernél is alkalmazkák. A tesztelés céljából letölthető terméket itt trialware-nak nevezik, és teljes körű használhatósága egy-két hetes időszakra, vagy néhány tucát alkalomra korlátozódik. Regisztráláskor egy kódot küld el nekünk a cég, amivel a letiltás feloldható. Máskor egy teljes értékű, „light”-nak nevezett verziót lehet letölteni, és csak a regisztrált felhasználók érhetik el a professzionális változatot.

A shareware-gondolat hívei crippleware-nek, vagyis megnyomorított portékának csúfolják a funkcióikban korlátozott programokat. Ezekben néhány lehetőségén kívül semmi nem működik, a funkciógombok el vannak szürkítve, vagy teljesen hiányoznak. Ilyen esetben a tesztelés sem igazán lehetséges, a felhasználó csak dühöng a demószerű program bémáságain. Az a legrosszabb, amikor épp az a funkció van kikapcsolva, amiért érdemes volna megszerezni a programot. Aki szeretné elkerülni az ilyen zsákbaacsa shareware letöltését, nézzen körül a <http://www.onnags.com> weboldalon.

A crippleware körbe egyébként azok a szoftverek is beletartoznak, amelyek használat közben zavaró sípolással, vagy működés közben folyton (tízmasodpercenként) felugráló ablakkal figyelmeztetnek a teljes változat beszerzésére.

Vétes A. Balázs

A HÁLÓ VILÁGA

A NETCHANNEL VÉGE. Az alacsony érdeklődésre hivatkozva májustól beszünteti tévés internet-szolgáltatását a NetChannel. A NetChannel a kizárólag Thomson set-top boxokkal működő szolgáltatásához az Oracle leányvállalatától, a Network Computer Inc.-től kapta a technológiát. Az egykor a Microsoft WebTV-je egyetlen ellenfelének tartott NetChannel mindössze 10 ezer előfizetőt tudott összegyűjteni a rivális 300 ezrével szemben. Az NCI szakemberei szerint a Microsoft által dictált fejlesztési tempóval nem tudták felvenni a versenyt.

VIRTUÁLIS ZARÁNDOKLAT IRÁN-BAN. Az iráni hívők ezentúl anélkül is megtehetik a szent zarándoklatot, hogy kitémék a lábukat otthonról, mégpedig az IRNA hivatalos iráni hírügynökség által létrehozott internet-honlap segítségével. Az iráni hívők így módon virtuálisan ellátogathatnak Kerbalába, ahol a harmadik síita imámot, Huszeint 680-ban meggyilkolták, és más síita szent helyekre. Az angol és perzsa nyelvű honlap elindítását ahhoz a tíznapos ünnephez időzítették, amikor a síiták Huszein imám halálára emlékeznek. A virtuális zarándokhely internetcíme: www.irna.com/ashura.

A SKÓTOK MEGVETTÉK AZ ÖREG ANGOLT. A Scottish Telecom felvásárolta Anglia egyik legreggebbi internet-szolgáltatóját, a Demon Internetet. Az 1992 óta működő, 180 ezer előfizetővel rendelkező független szolgáltatót 110 millió dollárért vette meg a teleföntársaság. A Newsbyes információja szerint a felvásárlással a Scottish Telecom képessé vált, hogy távolsági és nemzetközi telefonhívás szolgáltatásba kezdjen.

BŰNBÁNAT ONLINE. Egy amerikai férfit nemrégiben őrizetbe vettek, mivel az interneten keresztül bevallotta, hogy 1995-ben felgyújtotta a házát, amelyben ötéves kislánya aludt. A 29 éves programozó márciusban küldte el levelét egy alkoholistákat segítő csoport levelezőlistájára, amelyben leírta, hogy milyen módon próbált megszabadulni elyén házban található zavaró emlékeiktől.

Egy társaság, aki gyűlöl

Hogyan utáltassuk meg a számítógépet a számítógép segítségével

Világháló barangolásaink során rengeteg olyan oldallal találkozhatunk, amelyek valami mellett vagy ellen protestálnak. Bár az nem meglepetés, hogy az interneten minden megtalálható és még annak az ellenkezője is, de a Számítógép-gyűlölők Társaságának weblapja a legvadabb – és legviccesebb – ötleteken is túlesz.

A címből is kitűnik, hogy egy olyan internetkikötőről van szó (<http://mta.bkkl.hu/sgt/index.html>), ahol a számítógép mint ellenség jelenik meg, amelyet kifejezetten az emberek bosszantására terveztek. Ha ezt a véleményt egy szórólapon olvassuk, vagy más, „természetes” úton tudatják velünk, talán nem lepődünk meg annyira, mint így, hogy a monitorunkon látjuk. De a látogatók száma alapján megállapítható, hogy a honlap kiöttől jó médiumot választottak véleményük továbbításához. Hiszen ki is gyűlölne jobban a számítógépet annál, aki használja? Persze nem kell véresen komoly szándékot sejtetni a kedeményezés mögött, mindjárt kiderül, az oldal humoros nézőpontból mutatja az emberek és gépek „harcat”.

A már régebben alapított és méltán hírhedt magyar kikötőben rengeteg humoros írással találkozunk. Nem árt a főlapon először a társaság célkitűzéseit és filozófiáját elolvasni (azért az egy kicsit neveséges, hogy egy gép, amit az ember ho-

zott létre, annak érdekében, hogy megkönnyítse életét, ilyen nagy hatással legyen az emberekre, ráadásul sok esetben saját alkotóira, akik szerint a számítógép minden jónak az ellentéje) és miután magunkévá tettük elveiket, elmélyedni a poéntengemben.

A hírek és a humoros írások mellett – amelyekből egyik vezető operációs rendszer sem maradhat ki – találhatunk egy képgyűjteményt is, ahol például a számítógép és a toalett hasonlóságainak szemléltető rajzait láthatjuk. A „Múzeumban” a számítástechnika jövőjére vonatkozó régi jóslatokat is elolvashatjuk, (pl.: „A jövő számítógépei

talán már másfél tonnánál is könnyebbek lesznek.”). Az egyik legérdekesebb dolog a teszt, amelynek segítségével feltérképezhetjük, hogy a felhasználó-ranglistán mi milyen helyet foglalunk el. Az eredményt azonnal megtudjuk, miután megválasztottuk az ötszázszentkét kérdést (pl.: „Tettél már tönkre hardvereszközt szoftverből?”). Természetesen nem elég egy számítógép-gyűlölő webhelyet meglátogatni ahhoz, hogy a szerverfejlesztők és hardverszakemberek az „egyszerű” felhasználók ellen irányuló minden gonoszgárol tudomást szerezzünk. Teljes felvilágosodásunk érdekében látogassunk meg egy külföldi kikötőt is

(<http://extlab1.ent-nem.ufl.edu/IH8PCs/index.html>). A hely jellegzetesége a különböző eszköz által beküldött történeteken, vicceken alapuló archívum.

V. K.

Tíz biztos jele annak, hogy túl sokat WWW-zel

1. A bemutatkozás után rögtön ezzel folytatod: „Mi a honlapod címe?”
2. Ha látsz egy szép naplementét, akkor a szemed ösztönösen az „Enhanced for Netscape 2.0” feliratot keresi a felhőkön.
3. Csalódott, dühös és kiábrándult vagy, ha egy honlapon egyetlen linket sem találsz. (Egy ilyen lap aztán bőven tartalmazhat információkat...)
4. Az esküvőd napján erős kétségzetést érzél, hogy megnézd a „Nap legjobb WWW oldalát”.
5. A legjobb barátodat Gábornak hívják, de még sohasem találkozta veled.
6. Egy esős éjszakán, amikor autóval behajtasz egy pocolyába, az autód megcsúszik, pörögni kezd, nekivágódik a korlátnak, majd feltartóztathatatlanul elindul az útszélnél, biztos hallott jelentős sziklás szakadék felé – nos, ilyenkor kezded a műszerfalon ösztönösen a „back” gombot keresni.
7. Újra és újra visszatérsz a „Bazi nagy gomb, ami nem csinál a világon semmit.” című WWW oldalra hogy megnézd, történt-e már valami változás, amióta utoljára itt jártál.
8. A kutyaédnak (macskádnak) saját honlapja van.
9. Az aranyhórcsögödnek is.
10. Újságolvasás közben rábóksz az ujjaddal az aláhúzott szavakra.

Photo 1280

- 1280x960 pixel
- 3x optikai ZOOM
- Smart Media memóriakártya

A digitális fényképezőgép

Disztribúció:

Budapest, I. ker. Attila út 133.

Tel./Fax: 212-1008

Győr, Tihanyi A. út 2.

Tel./Fax: (96) 502-200

AGFA Agfa

HIHETETLEN, MIRE KÉPES...

A 3M legújabb, XGA felbontású MP 8730-as multimédia projektor szinte hihetetlen képminőséggel kápráztatja el nézőit. A 1024 x 768-as képfelbontás, a 16,7 millió szín, valamint a Genesis Scaling™ képminőség-optimalizáló technológia lehetővé teszi SXGA, SVGA vagy VGA felbontású számítógép, illetve video alkalmazások megjelenítését is. Az 550 ANSI lumen fényerő biztosítja, hogy akár teremvilágítás mellett is tökéletes képhatást érjen el, miközben hallgatósága zavartalanul jegyzetelhet.

A sokfunkciós távirányítón keresztül a teljes távvezérelhetőség biztosított a motoros zoomtól kezdve az öt prezentációs eszköz (kitakarás, képtörlés, óra, lézermutató, egéremuláció) használatáig.

Könnyű szállíthatóságának köszönhetően akár ügyfele irodájában is megtarthatja prezentációját. Sőt, az IBM™ és Apple™ Macintosh™ számítógépes-, valamint a teljeskörű video-kompatibilitás a technikai biztonságát is megteremtí.

A legújabb típuson kívül természetesen bármilyen felhasználási igényhez megtalálható a legoptimálisabb multimédia projektor a 3M kínálatában.

Engedjen a kísértésnek, és adjon 3M dimenziót előadásainak!

A mindent tudó megoldás

<http://www.3mm.com/marketcom>

További információért kérjük forduljon a 3M Forgalmazókhöz, vagy hívja a 3M Hungária Kft-t a 270-7757-es telefonszámon!

3M Innováció

Számítógépes olasz csődör

Alaplapok és autók

Ma már közhely, hogy a számítástechnika az élet minden területére beszivárgott. Az egyik legnagyobb ilyen terület az autóipar, ahol már több évtizede alkalmaznak chipeket, mikroszámítógépeket, nyomtatott áramköröket, és még sorolhatnánk. Szerkesztőségünk úgy döntött, hogy egy informatikával és számítástechnikával foglalkozó magazin nem teheti meg, hogy ezt a jelentős területet figyelmen kívül hagyja. Terveink szerint rendszeresen bemutatjuk az autóelektronika és informatika újdonságait. Reméljük olvasóink is olyan érdekesnek találják a témát, mint mi.

Hi-tech a kulisszák mögött

Napjainkban már egy középkeletgóriás autóból is mikroszámítógépek felügyelik többek között a benzinbefecskendezés, a blokkolásmentes megállás és az automatikus légkondicionálás folyamatait, egy luxus négykerékűben alkalmanként akár 8-10 mikroszámítógép is szolgálatot teljesíthet.

Rovatindítókban azonnal a közepébe vágunk, és egy olasz luxusjárgányt vizsgáltunk meg komputeres szemmel.

A Lancia Kappa már kívülről is megdöbbentő méretekkel és jellemzőkkel rendelkezik, a belső tartalomról nem is beszélve. Egy minimális számítástechnikai ismerettel rendelkező vezető is megfelelő dolgokat találhat, ha a műszerfal és a motorháztető mögé néz. Kezdjük minden autó színénél, a motornál.

A motorvezérlő rendszer esetében az „agy” a lehető legtöbb információt (fordulatszám, levegőnyomás és hőmérséklet, a hengerekbe beszívott levegő mennyisége) érzékelők segítségével digitális úton kapja meg, s ezeket a programba előre betáplált ideális értékekkel összehasonlítva avatkozik be. A megfelelő döntés ér-

dekében azonban ki kell elégíteni a számítógép „információéhségét”. Ez pedig kizárólag érzékelők segítségével lehetséges. Ilyen érzékelőkből több mint 150-et (!) zsúfoltak a Kappába. Akad közöttük igazi különlegesség is, ilyen a motornyomást mérő érzékelőelem, ahol a mechanikus jelet egy szilíciumlapka elektronikus jelle alakítja át, majd az értékeket a motordiagnosztikáért felelős mikroszámítógépnek továbbítja.

Senki sem gondolná, de a Lancia Kappa elektronikai elemei közül jó néhány a német Bosch által kidolgozott mikrohibrid technikának köszönhetően gyufafej nagyságúak. A blokkolásgátló (ABS) rendszer vezérlőegysége például mindössze 25 gramm, a rendszerhez kapcsolódó elemek száma pedig nyolcvan. Ez a vezérlőegység arra hivatott, hogy a nagy erejű fékzéseknel az autó egyik kereke se blokkoljon, amit pedig úgy ér el, hogy az érzékelők valós időben tájékoztatják a rendszert a kerekek pillanatnyi helyzetéről (csúszás, pörgés, stb), és a program a megfelelő parancsot kiválasztva és a kerekeknel elhelyezett jelvévőnek eljuttatva min-

den egyes kereket külön utasít a fékezés oly mértékű csökkentésére vagy növelésére, amely még éppen a csúszás határán van.

Figyelmet érdemel a műszerfal is, itt a hagyományos analóg megjelenítést ötvözték a digitális technikával. Az állandó kijelzések (sebesség, fordulatszám, hűtővízhőmérséklet) továbbra is a megszokott mutatók műszerekről olvashatóak le. A további információk tállására (belső és külső hőmérséklet, motordiagnosztikai értékek) viszont a jobb oldalon található digitális kijelzés elektrooptikai információs rendszer ad lehetőséget. A rendszer csak azokat az adatokat jeleníti meg automatikusan néhány másodpercre, amelyek a vezető és az utasok biztonsága szempontjából elsődlegesen fontosak.

Abban az esetben, ha az elektromos ellenőrző rendszer hibát észlel, azt azonnal jelzi – a hiba súlyossága szerinti eltérő fényrel vagy hanggal – a vezetőnek. Több hiba egyszerre történő jelentkezése esetén pedig a számítógép maga dönti el a fontossági sorrendet. Szakértők szerint ez a hibrid – tehát az analóg és a digitális – technika az első lépés a gépkocsikba beépített komplett információs rendszer felé.

Egy ilyen luxusgép esetében természetesen kötelező a teljesen automatikus légkondicionáló berendezés, amely szintén nem láthatná el tökéletesen feladatát, ha nem lennének számítógépek.

Az automatikus hőmérséklet-szabályozás, az utastér több pontján elhelyezett érzékelők által

adott jelek alapján biztosítja, hogy a belső hőmérséklet állandó maradjon. Az automatikus szabályozórendszer egyébként nemcsak a levegő hőmérsékletét, hanem páratartalmát is figyeli, és az ember komfortérzetének leginkább megfelelő értékek állandóságáról gondoskodik. Ehhez számos ponton méri az utastér levegőjének értékeit, és az adatok kiértékelése után – amely 1-2 másodpercet vesz igénybe – automatikusan nyitja-zárja a levegőnyílásokat. A rendszer még arra is képes, hogy figyelje a külső levegő szennyezettségét, és ha szükségesnek ítéli, automatikusan átáll a belső keringetésre, majd a kellemetlen környezetet elhagyva újra friss levegőt szállít kívülről.

A számítástechnika még a visszapillantó tükörben is szerepet kapott, mivel itt egy fényre érzékeny szondát helyeztek el. Mindenivel előfordult már, hogy éjszakai vezetés közben a mögötte jövő autó fényviszójának fényereje túl erős volt, ezért a középső visszapillantó tükörből visszaverődő fény elvakította. Nos a szondának köszönhetően ilyen probléma nem létezik az olasz csődörben, mivel a rendszer érzékeli a kelleténél nagyobb fényerőt, és utastíra a tükört, hogy míg a vakítás meg nem szűnik, „sötétítse el magát”. Mindezt úgy, hogy míg továbbra is tökéletesen láthatassuk a mögöttünk haladót. A szonda fényérzékenységét egyébként magunk állítjuk, de a rendszert ki is kapcsolhatjuk.

Kláyik István

Középkonzol az infocenter

CREATED BY CANON
 ...AZOKNAK, AKIK
 A SZIVÁRVÁNY
 SZÍNEIT AKARJÁK
 ELÉRNI

BJC-250
 KOMPAKT SZÍNES NYOMTATÓ

BJC-4300
 SOKOLDALÚ SZÍNES NYOMTATÓ

BJC-4650
 NAGY FORMÁTUMÚ SZÍNES
 NYOMTATÓ

Igazán szép, eleven színeket szeretne látni kinyomatott ábráin, fotóin? A megoldás: Canon PhotoRealism. Meg fogja győzni Önt. A Canon PhotoRealism

nem csupán kitűnő minőségű nyomtatási technológia, hanem igazi filozófia azok számára, akik a legjobb akarják. Garancia arra, hogy az Ön

elképzelései mindig megvalósulnak, akár a lehetetlen is valóra váltva. Borotvaélesen, gyönyörű színekben. A Canon PhotoRealism garantálja

BJC-7000
NAGY TELJESÍTMÉNYŰ,
PROFESSIONÁLIS NYOMTATÓ

a fotóminőségű nyomtatást mindegyik Canon Bubble Jet nyomtatóval. Így Ön bármelyiket válassza is, a Canon fotorealisztikus nyomtatási technológiája

egészen egyedülállóvá teszi majd dokumentumait. Összetéveszhetetlené, felülmúlhatatlanná. Minden nyomat olyan lesz, mint egy fénykép, egy

pillanatfelvétel, a természet eredeti színeiben tündökölve. Ez az igazán fotorealisztikus nyomtató...

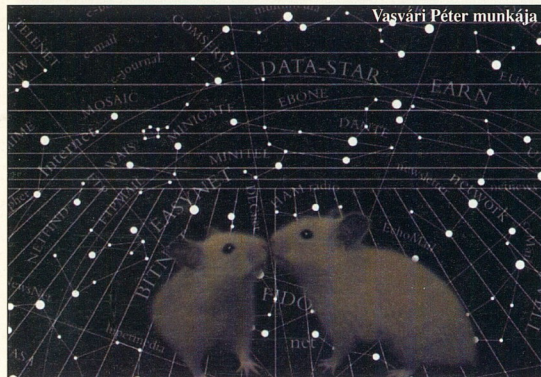
Egyszerre sajnálkozunk és örülünk. Szomorúak vagyunk, amiért az egy

Nehéz választás

Vanicsek Gábor, a Zimme-Zoom Kft. komputergrafikusa, Rebrus

hónapja meghirdetett *Én és a számítógép pályázatunk* véget ért. Ötannyira vége van, hogy ezen az oldalon már a nyertesek neve olvasható. A legjobbnak ítélt munkák közül pedig néhány szerepel is, Internet oldalunkon pedig (www.comptech.hu) természetesen az összes díjazott kép látható. Örülünk, mert nem volt könnyű dolgunk, hiszen meglepetésünkre három hét alatt több száz műalkotás érkezett. Mindannyiunk közül talán a zsűri – Diószeghy Zsolt, a Népszabadság marketingmenedzsere,

Csaba, a Táltos Reklámügynökség ügyvezető igazgatója és Bíró Csilla, a PersonArt Kft. operatív igazgatója – volt a legnehezebb helyzetben, a valóban kiváló alkotások közül ki kellett választaniuk az általuk legjobbnak ítélteteket. Szívük szerint minden képet díjaztak volna, de hát nem lehet mindenki az első háromban, nekik csak annyit mondhatunk: köszönjük, hogy elküldték műveiket. Reméljük, következő pályázatunkon éppen ők lesznek a győztesek. Lássuk a mostani nyerteseket!

14. év alatt

hagyományos rajz

I. Boros Eszter	Budapest
II. Kondor Tamás	Sárvár
III. Lukács Nóra	Bakonybél

Különdíj

Kovács Orsolya	Orosháza

számítógéppel készített rajz

I. Zana Anita	Budapest
II. Lukács Gergely	Miskolc
III. Bella Dániel	Budapest

Különdíj

Pető Intézet	Budapest
Dörner Erik	Vásárosnamény

14. és 18. év között

A zsűri nem talált értékelhető pályamunkát

18. év felett

hagyományos rajz

I. Kecskeméti B. Zoltán	Cegléd
II. Gulyás Péter	Jobbágyi
III. Petrovics Kata	Budapest

Különdíj

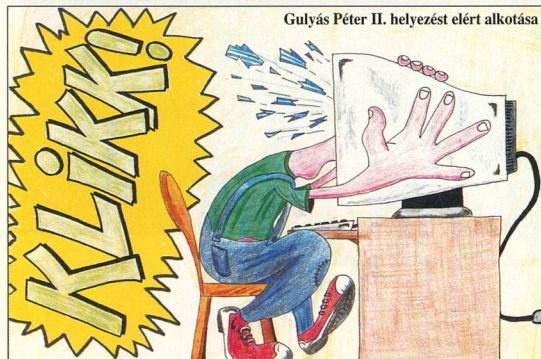
Molnár Győző	Budapest

számítógéppel készített rajz

I. Vasvári Péter	Budapest
II. Kürtösi Sándor	Magyarcsanak

A legidősebbnek járó különdíj

László Ferenc	Karácsond

Csodálatos! Hihetetlen! Elképesztő! Hogy mik vannak! Ezek voltak a leggyakrabban elhangzott szavak a zsűri többbás munkája közben. A négytagú társaságnak egyébként nem volt könnyű dolga, hiszen mindhárom korcsoportban – 14. év alatt, 14. és 18. között, illetve 18. év felett – nagyon sok jó és még annál is több kiváló mű érkezett, így több mint háromszáz értékelhető alkotás közül kellett kiválasztani a legjobbakat. Leginkább a fiatalok, közülük is a 14. év alattiak fantáziáját mozgatta meg a pályázat, de a téma kortalanságát mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy 79 éves versenyzővel is találkozhattunk. Vanicsek Gábor, a Zimme-Zoom reklámstúdió komputergrafikusa, a zsűri tagja szerint a legfiatalabb generáció, azaz a 14. év alatti gyerekek fantáziája indult be leginkább a téma kapcsán. Ők legtöbbször hagyományos, kézi rajzokkal pályáztak, ám az ő alkotásaik mégis inkább tükrözték kapcsolatukat a számítástechnikával, mint az idősebbek grafikus programmal készített művei. Az alkotások közül a legjobbakkal lapunk hasábjain rendszeresen találkozhatnak majd olvasóink.

Kivágták a rezet

A vezetékes adatátvitel legfontosabb eszköze egészen napjainkig a rézkábel volt. A réz könnyen megmunkálható, jó vezető, ezért sokáig úgy tűnt, ideális alapanyaga a kommunikációnak, ám az igények folyamatos növekedése gyorsan megmutatta lehetőségeinek határait.

Hiszzen ma már nemcsak a vállalatokon belüli, illetve cégek közötti adatforgalom számára szűkösek ezek a kábelek, hanem az átlagemberek számára is. Sipos Attila, a Matáv Távközlés-fejlesztési Intézetének igazgatóhelyettese szerint azonban hiba azt hinni, hogy a hagyományos rézrótrok feltétlenül elavultak. Hiszen az ezeken – elérhető 8–50 Mbit/másodpercenkénti adatátviteli sebességüknek köszönhetően – hangot és képet egyaránt jól lehet továbbítani. A réz optikai kábelrel történő kiváltása inkább a gerincvezetéseken, azaz ott fontos, ahol az egyes vonalak összerakódnak, így különösen nagy kapacitást kell a szolgáltatóknak biztosítani.

Ezért a telefonközpontoktól nem érdemes egészen a fogyasztók lakásáig kiépíteni az üvegvezeték rendszert, az utolsó pár száz méteren maradjon a hagyományos rézdórt. Az üvegvezeték kábel telepítése mellett szól tech-

nológiai időtállósága is, hiszen az elérhető 10 Gbit/másodperces sávszélessége gyakorlatilag végtelen kapacitást, azaz adatforgalmat biztosít, így nem áll fenn annak a veszélye, hogy korán elavulttá válik. Ezenkívül ára is egyre kedvezőbb, mert míg a réz világszerte a folyamatosan növekszik, addig az üveget egyre olcsóbban lehet beszerezni. Az üvegvezeték kábelkötésének hullámelosztással tovább javítható, így a sávszélesség tovább növelhető, ez Magyarországon jelenleg 2,4 Gbit/sec adatátviteli sebességet jelent.

A hagyományos telefonvonalak egyes helyeken ma átlagosan 24,8 kbit/sec-os adatátviteli sebességet érnek el, de a minimális követelmény 8 kbit/sec. Természetesen azok a telefonvonalak amelyek csak ilyen kis sebességű adat-összeköttetés létesíthető, telefonálásra tökéletesen alkalmas. Mivel telefonhálózatok létesítésekor a korszerű átviteli

és beszéd-törölő eljárások sokszor akaratlanul is más adatátviteli módszerek – például internetezés – kárára válnak, akinek igazán jó internetelésre van szüksége, inkább ISDN-ben gondolkodjon. Az ISDN, 128 kbit/sec sávszélességével, a hagyományos telefonnál lényegesen több szolgáltatást nyújt, segítségével az internetes munka is sokkal gyorsabb. Ha pedig valakinek speciális igényei vannak, azaz különösen nagy mennyiségű adatot szeretne rövid időn belül továbbítani, akkor úgynevezett bérelt vonalon akár 2 Mbit/sec-nál nagyobb sávszélesség elérésére is lehetőség van. Óriási előny, hogy az esetleges változások szinte azonnal megjelennek az egész rendszerben, így a hibák, pontatlanságok és visszaélések megelőzhetők.

A 34–140 Mbit/sec adatátviteli sebességgel mozgóképek kiváló minőségben továbbíthatók, ezért televízió-közvetítéseknél, stúdiók összekapcsolásánál a média élni szokott ezzel a lehetőséggel. Az internetes valós idejű mozgóképek-továbbítás korlátja ma éppen ez, hiszen itt az adó és a nézők számítógépei között lenne szükség legalább 6 Mbit/sec-os sebességű átvitelre, ami egyelőre a kapacitás korlátai miatt

széles körű alkalmazásban nem megoldható. Interneten a jel-továbbítás nem folyamatos, hanem megcímzett információk csomagokként jutnak el a fogyasztókhoz, és amennyiben ezek valamilyen kisebb kapacitású kábelben „dugóba” kerülnek, bizony várakozni kényszerülnek. A folyamatosan kiépülő ATM technológia ebben az adatforgalomban tesz rendet azaz, hogy a címzésen kívül az átviteli sebesség biztosításához szükséges információit is tartalmazza a csomag. Ezzel az eljárással már digitalizált mozgóképek is szállíthatók, olyan érzést kelte a nézőben, mintha folyamatos kapcsolat volna az adó és a vevőkészülék között. A fényvezeték és digitális technológia széles körű elterjedése a mindennapi élet apró dolgai is forradalmasítja, hiszen a legkülönbözőbb típusú jelek digitalizált formában mindenkihez eljuttathatóvá válnak.

Fülöp Norbert

NEW NETWORK
HÍRADASTECHNIKAI ÉS KERESKEDELMII KFT.
1035 Budapest, Szendrői út 19.
Tel.: 250-1099, 436-0870, 436-0874 Fax: 250-1652

ERICSSON és **Panasonic**
telefon-alközponti rendszerek és hálózatok telepítése, garanciális és garancián túli karbantartása.
TARTÓS BÉRELLET, LÍZING
Kérje referencialistánkat!

Nagykereskedésünk ajánlatából:

Digicenter telefonalközpont
2/8-4/16 kiépítésig

QUANTE ISDN telefonkészülékek és telefonalközpont

Primer és ISDN2 hálózati terminál adapterek

HÁLÓZATI ANYAGOK PROFINAK

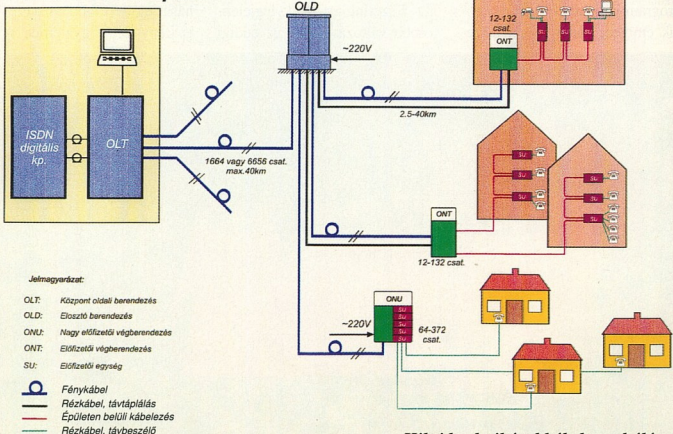
- QUANTE és KRONE rendszerek és hálózati szerelvények
- RIT és PANDUIT CAT.5 strukturált hálózati anyagok
- kábelek és vezetékek közvetlenül a gyártótól
- UTP és STP kábelek ISO minősítéssel, Angliából
- rackszekrények, patchpanelek és szerelvények

Vizsgáló- és tesztműszerek

- ITTEST ISDN „D”-csatloma analízator (DOS és WIN programmal)
- EasyTest vonalkereső és érpár-azonosító detektorral
- INFOTEST hálózati vizsgáló és analízator műszer
- vizsgálótelefonok telepelem és telep nélkül

KÉRJÜK, HOGY LÁTOGASSA MEG INTERNET-OLDALAINKAT IS
<http://www.newnetwork.hu>

Távbeszélő központ

Hibridtechnikával kábelezett hálózat

Talkshow és találgatás

CA World 1998

Volt nagyszabású, több tucat táncost felvonultató színes műsor, volt füst, volt Bill Gates, és volt több mint húszezer újságíró, szakember, és CA-alkalmazott és volt néhány örömteli bejelentés, amit a sajtó jeles képviselői és a szakmabeliek sem fogadtak akkora lelkesedéssel, mint ahogyan azt az előzetes beharangozók ígérték. Gyorsmérlegként ennyi mondható el a Computer Associates hatnapos világkonferenciájáról.

Lila és kék fények, diszkózene, hatalmas várakozás, majd megjelenik Charles B. Wang, a Computer Associates (CA) elnök-vezérigazgatója. A kötelező viccelődés után azonnal a lényegre tér, megnyitja beszédében egyértelműen a CA előretöréséről beszél, ami elsősorban a Unicenter TNG hatalmas népszerűségének köszönhető. Ha valaki nem tudná, miről is van szó, annak néhány olyan elmondom.

Ez egy szíven grafikus felhasználói felülettel ellátott program, amely a rendszergazda számára lehetővé tesz egy komplett hálózati felügyeletet, az anyagépen keresztül a vállalat összes gépének hibabiztosítását és -javítását, új userek és alkalmazások telepítését, a rendszer erőforrásainak egyenlő elosztását, ezek folyamatos figyelését, és még sok-sok mindent. Az NT-használóknak ezek a lehetőségek valószínűleg már ismertek. De számukra fontos leszögezni, hogy a Unicenter alapvetően más módszerekre épül. Ez persze nem zárja ki, hogy a Microsoft-termékekhez hasonlítsuk, ami – ez is a konferencián kapott végső megerősítést – több, mint egyszerű hasonlóság – együttműködés. De erről majd később.

Na, szóval már az elnök-vezérigazgató szavaiából is érezni lehetett, hogy a CA World sztárja egyértelműen a Unicenter lesz.

A hálózatot használó, esetleg üzemeltető szakembereknek és egyszerű felhasználóknak nem kell bemutatni, hogy egy hálózati operációs és felügyelő rendszernek mennyi mindenre kell fi-

gyelni egyszerre, hányféle feladatot kell ellátnia, és mindez lehetőleg tévedés nélkül.

Számatlan program készült, és ezek közül számtalan el is tűnt a süllyesztőben, de a megmaradtak közül is az egyik legjobbnak tartják a Unicenter TNG-t. A program nem egyszerűen képes a néhány sorral feljebb felsorolatra, hanem tovább is fejlesztette azokat. Képes például felidézni – ezt a gyakorlatban is szemléltették – a hálózaton belül jelentkező hiba pontos helyét és annak természetét. Továbbá javaslatokat is ad a hiba elhárítására, és mindez 3D-s környezetben teszi. Ennek megfelelően a legtöbb tájékoztató és bemutató a Unicenter jelenlegi és jövőbeni alkalmazásait taglalta.

A másik kedvenc a Jasmine becenévre hallgató multimédiás program volt, amely a cég második embere, Sanjay Kumar sze-

rint alapjaiban fogja megváltoztatni a multimédia-használók szokásait. Később a test-drive-on – hevenyszett fordításban próbabaszalaton – néhányat ezek közül „bitközölből” is meg lehetett vizsgálni, a fenti sorok írójának egyértelműen a gyerekek számára ajánlott tervező-szerkesztő-tanító program nyerte meg a tetszést. A Noddles abszolút játékos formában tanítja meg a csemetékét a multimédia és a számítástechnika használatára, ezt persze számtalan más szoftver is tudja, de olyan csak kevés akad, amely oly mértékben kötne le egyformán a felnőtteket és a gyerekeket figyelmét, mint a „Nudli”. Ha már kicsikről esett szó: a szoftver készítői lehetőséget adtak a csemetéknek, hogy a Noddles segítségével önmaguk készíthessék el az általuk elképzelt játékgrogramot, mellőzve az előre gyártott, fantáziától robotokat és katonákat...

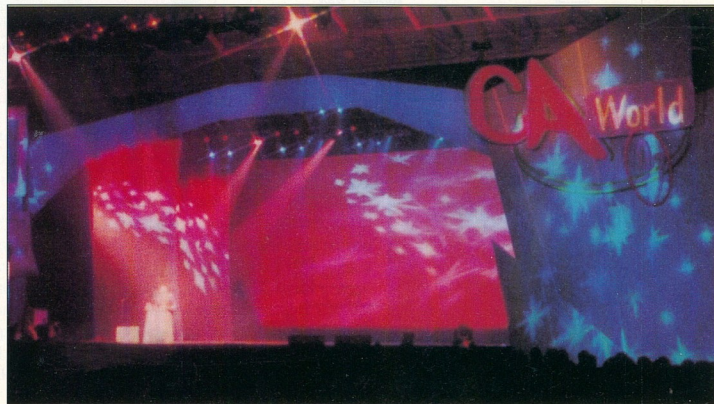
Sanjay Kumar egyébként kitett önmagért megnyitó előadásában. A visszafogottságáról ismert aletnök egy Frierikus stílusú talkshow keretében adta elő a CA jövőbeni üzleti stratégiáját. Később, egy nemzetközi sajtótájékoztató keretében az elnök-vezérigazgató Wang is megerősítette ezeket az elképzeléseket. Eszerint az egyik legjelentősebb változás, hogy az eddigi

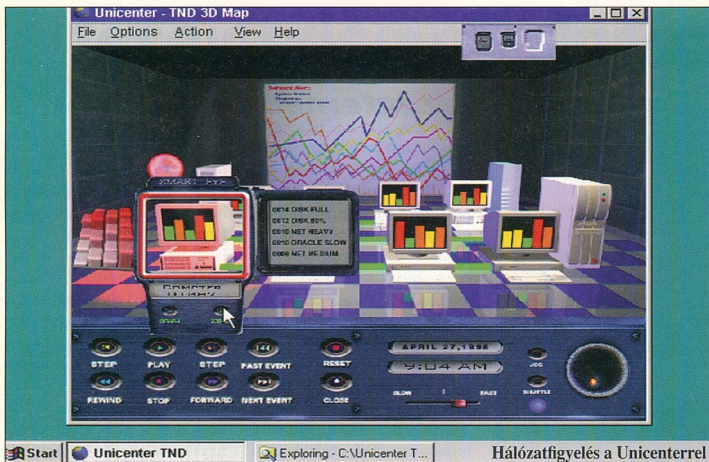
dobozos árusítást felváltja a helyszíni üzemek helyezés. A CA programokat használók valószínűleg most a plafonig ugrálnak örömkömbben, ugyanis ezek a szoftverek nem tartoztak „a laikus által könnyen üzembe helyezhető program” kategóriába.

Nos, a jövőbeni kellemetlenségeket elkerülve a vállalat a továbbiakban a megvásárolt programhoz egy szakembert is mellékel – igaz, csak néhány órára –, aki a szoftvert installálja, beállítja és használóját ellátja a megfelelő tanácsokkal.

A másik lényeges változás az árcsökkenés, ennek okairól elhangzott ugyan hivatalos indoklás, mely szerint a Computer Associates minél szélesebb körben szeretné megismertetni termékeit, elemzők szerint azonban realitás az az elmélet, hogy a vállalat vezetősége felismerte: követniük kell a számítástechnikára egyre inkább jellemző árcsökkenést. Hiszen gépek hatalmas mértékű árzuhanását egyre több szoftvergyártó is kénytelen figyelembe venni,

ha teljesíteni akarja a vásárlók – egyre magasabb színvonalat, ugyanakkor, alacsony árakat követelő – igényét.

Miután e két örömteli bejelentés elhangzott, a jó magyar szokást átveve jött a harmadik is, amely sokkal kisebb durranást, mint ahogyan azt előre beharangozták. Délután két órákor hatal-

mas várakozás közepette megjelent Bill „Microsoft” Gates és Charles B. Wang. Közös erővel bejelentették, hogy a fejlesztés alatt álló Windows NT 5.0-ás változatba beépítik a Unicerter TNG Real World lehetőséget, amely egy hálózati nyilvántartó rendszer, továbbá a belső hálózathoz a külvilág felé kezdemé-

nyezett kommunikációban lehet a felhasználó segítségével, bár ez utóbbi nem igazán volt egyértelmű (mit, hol, hogyan, miért). Ezzel a szenzáción ígérkezett bejelentés kész is – ennyi, semmi több. A két fél le is szögezte gyorsan, hogy ez a megállapodás elsősorban a jövőbeni együttműködés alapjait képezi. Bővebb

Bill Gates – aki egyébként idegesnek és fáradtnak tűnt – esti előadásában tudhatunk meg.

Esti előadás: Charles B. Wang mint legjobb barátját felkonferálja Bill Gatest, aki mindenről beszél – köztük a Microsoft jövőbeni stratégiájáról, az új szoftvekről, a CA szerepéről a számítástechnika hatalmas színpadán, stb. – csak arról nem, hogy ez a jövőbeni együttműködés mit is takar valójában.

Sajtóközponos pletykák szerint a bejelentés egy hosszú távra tervezett együttműködés első szárnypórbálgatása, amelyet nem a bizalom hiánya, hanem egyelőre a másik féltől való félelem jellemez a legjobban. Azt is rebesgetik, hogy két-három éven belül... De itt álljunk is meg.

Találgatni ugyan lehet, de mi értelme, az biztos, hogy a CA és a Microsoft lehetséges összefonódásával egy mindent elsöprő, hatalmas és erős szövetséges jöhet létre, amely – de erre talán az 1999-es CA World után lesz érdemes visszatérni.

Klátyik István

HP Office Infosys: integrált vállalati irányítás

Egy teljes iroda már 99.900 Ft/hó* -tól

Megatrend
1082 Bp. Üllői út 52/b
Tel.: 133-76-29
Fax: 210-03-63

(További információért látja a fenti telefonszámokat, vagy a HP Hotline-t: 343-0310.
HP Magyarország website: <http://www.hp.hu>)

* A fenti ár 210 Ft/USD árfolyamig érvényes és nem tartalmazza az Infosys szoftvercsomag konfigurációjától függő árt. A Hewlett-Packard a havi bért összeget legfeljebb a dollár árfolyamváltozásainak mértékéig igazthatja.

The Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and MMX is a trademark of the Intel Corporation. Microsoft, Windows, is a registered trademark of the Microsoft Corporation. All other trademarks are acknowledged.

A HP Office akció 1998-ban is folytatódik. A Hewlett-Packard Magyarország egyedülálló csomagját megújult tartalommal, de változatlan feltételekkel kínáljuk Önnek. **[A MEGTARTOTT ÍGÉRET]**

A CSOMAG TARTALMA

Hardver a megszokott HP minőségben:

- 1 db HP NetServer E45 szerver Intel Pentium II® processzorral kiszolgáló 4,3 GB HDD, 64 MB RAM, 10/100TX hálózati kártya, HP SureStore T41 szalagos háttértároló, 33,600 baud sebességű adat/fax modem, 14" SVGA monitor
- 3 db HP Vectra VE munkállomás Intel Pentium® processzor MMX™ technológiával, 16 MB SDRAM, 2,1 GB Ultra ATA/33 disk, 14" SVGA színes monitor
- HP LaserJet 6P 6000ai, 8 lap/perc lézeryomtató
- HP AdvanceStack hub SRJ-45 UTP port és 1 BNC port 10Base-T hub

Integrált irodai szoftver környezet:

- Microsoft® Irodai Kiszolgáló Csomag a szerveren (5 felhasználó)
- BackOffice-ra épülő, integrált kiszolgáló szoftver csomag
- Windows 95 operációs rendszer és MS Office 97 Professional (magyar nyelvű) a PC-ken

Infosys v2 Integrált vállalati irányítási rendszer:

Az Infosys v2 Integrált Vállalati irányítási szoftver az összes ügyviteli feladatra egységes rendszerbe integrált moduláris és rugalmasan bővíthető megoldás.

Fő modulok: Pénzügy, Főkönyv, Készlet, Áruforgalom, Eszköz,

Külker

- A szoftver technológiai jellemzői:
  - hibatűrő kliens/szerver architektúra
  - skálázhatóság 1–5000 felhasználó
  - Microsoft SQL Server, IBM DB2, Oracle adatbáziskezelők grafikus kezelői felület
  - EDD, vonalkód, mágneskártya támogatás
  - tervezés, folyamatkövetés és controlling funkciók minden modulban
  - vezetési információk rendszer

Szolgáltatás:

On kérésre, azonnal használatba vehető rendszert vesz át viszonteladónktól. A szerver üzemeltetésében, a rendszeradminisztrációs feladatok elvégzésében a HP Távfelügyelet segít Önnek.

Finanszírozás:

Három éves futamidejű tartós bérlet technológiai csere opcióval, már 99.900 Ft+ ÁFA* havi bérleti díjtól!

Minden link Rómába vezet

Egyházak és az internet

Az egyházak internethasználatlaltal szembeni ellenállásának hátterében a számítógépektől való idegenkedés áll, no meg a tisztázatlan erkölcsi, teológiai problémák. A plébániák, lelkesítő hivatalok háromnegyede – technikai vagy nyelvi okok miatt – világszerte kívül rekedt az információáramlás nagy-nagy kószából, s ezen a lemaradáson a

lany, se tévé. Ellenben van egy akkumulátorral üzemelő notebook számítógép. A szerkesztések a gép és egy rádiótelefon segítségével az interneten keresztül tartják a kapcsolatot a külvilággal, felekezeti társaikkal. A világon a legtöbb parókiára ez fordítottan igaz. Van villany, telefon, még tévé is, ám számítástechnikai felszereltségük finoman fogalmazva is meglehetősen szerény. Csak a magyarországi adatokat figyelembe véve – Bogdányi Gábor, a Magyar Evangélikus Egyház internetes munkacsoport-vezetőjének elmondása szerint – a hazai püspökségek, érsekségek vallásonként legfeljebb 150 ezer forintot szánnak évente a „háló” munkái elvégzésére.

Bogdányi szerint a három történelmi egyház, így a katolikusok, az evangélikusok és a zsidók összesen ha 10 informatikust alkalmaznak.

Vatikáni irányok

A magyar református hívőknek példátul nincs is homepage-ük, bár a hazai lutheránus felekezet jelenleg belső, hatalmi viszolyan próbál először felülemelkedni, ezért tül sok idejük nincs a számítástechnikával foglalkozni.

Az itthoni parókiák felszereltsége elsősorban a lelkészek érdeklődésén és szolgálatuk honoráriumán múlik. Szervezett számítógépes ellátás a központi hivatalokban van mindössze, ám ott a szabad információáramlás korlátokba ütközik. Ezeknek a korlátoknak pedig a Vatikán álláspontja az irányadója.

Róma három neves szerveze, Gábrriel, Mihály és Rafael továbbítja a világhálón a Vatikáni Rádió műsorait, János Pál választásáról beszédét, enciklikáját, s egy időben óva int site-jain a pornográf és erőszakot sugalló anyagoktól, a teljes globalizációtól, a nemzeti kultúrát, regionális jellegzetességeket elszürkületétől. (Valószínűleg regionális jellegzetességek szánta a Magyar Katolikus Püspöki Kar a személyi jövedelemadó egy százaléknak befizetéséről szóló internetes irányadást.)

A globalizálódás kapcsán az egyházak fő félelme – miként április 18-án, Kolozsvárott egy, az egyház és informatika kapcsolattól tartott előadásban elhangzott –, hogy „az iparágban szerepet játszó multinacionális vállalatok uralma az eddigiekénél is nagyobb lesz, mivel ők vehetik kezükbe az információáramlás irányítását, a nemzet és az egyén pedig játékszer és manipulációs médium lesz a kezükben”. Az apokaliptikus képet néhány résztvevő már beigazolódottnak látta, ennek köszönhetően megfogalmazódott a válasz is: szorosabba kell fűzni a keresztény csoportok kapcsolatát az interneten, akár e-mail levelezéssel, akár elektronikus könyvtárak létrehozásával.

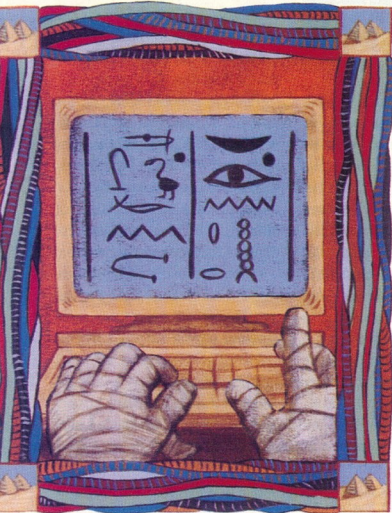
Tartalmi kikötések

A vallási témájú homepage-ek készítése már Magyarországon is évek óta folyik. Bogdányi Gábor szerint olyan hívő fiatalok kezdtek el a munkát, akik a világháló technikához kiválóan értenek,

viszont az egyház szempontjából laikusnak minősülnek. Így az egyház a jobbakat megpróbálta hatáskörébe vonni, s velük megterveztetni internetes image-ét. A hívő web-designereknek és tartalomíróknak csupán azoknak a kikötéseknek kell megfelelniük, mely szerint: bármit, amit a világhálón az egyház neve alatt elhozhatnak, előzetesen a sajtófelelőssel engedélyeztetik, a site-on feltüntetik a felekezet hivatalos logóját, teljes nevét, illetve figyelembe veszik a klérus tartalmi igényeire vonatkozó kéréseit, továbbá az abortusz és a vallásterén az egyházi álláspontot képviselik. Ezek a feltételek természetesen betarthatók, ám ha például egy katolikus csoport nem ért egyet a válasz tagadásával, nem hivatkozhat honlapján az anyae gyházára.

Mivel az egyházak, teológusok a keresztény társadalom lehetséges ellenföldét látják a technokrata társadalomban, meg lehetőségek konzervatív álláspont-ra helyezkedtek az internettel szemben. Ezért előreláthatóan továbbra sem a klérusok, hanem változatlanul, a laikusok szabják meg a világháló stratégiáikat. Tavaly nyáron Lancasterben a II. Európai Keresztény Intern Konferencián mintegy az egyházi teológiához sokat ugyan nem könyvté, de vallásos website-ok tervezésével foglalkozó felszáz résztvevő fogalmazta meg azt az ebben a témában elsőként napvilágot látó, objektív álláspontot, miszerint: „az informatika és a globális kommunikáció jelenlegi és jövőbeni összes lehetősége éppolyan eszköz, mint bármi más (...könyv, repülő, atomenergia).” S mivel a világháló eddig felismert legnépszerűbb tulajdonságának a gyors és alig korlátozható információ-közvetítési lehetőség bizonyult, a konferencia konklúziója az volt, ez az eszköz önmagában nem, ez és nem rossz, csupán lehetőséget hordoz mindkettőre.

G. M.

legkevésbé sem segít, hogy a hazai egyházak a téma hallatán szívesebben dugják homokba a fejüket, mint hogy válaszolnának az interneten is felmerülő, dogmáikat, működésüket érintő kritikákra.

Kirívó esetnek számít, ameról a Time magazin nemrég „Jesus online” címmel beszámolt. Új-Mexikó állam kietlen sivatágában, távol a modern civilizációtól, egy kolostorban nincs vil-

Május 31-ig AKCIÓK!

3M monitorok és ergonomiai kiegészítők -15%
 3M projektorok, LCD panelek -10%, írásvetítők -15%
 HP, Canon, Epson tintapatronok és tonerek -10%

3M AF 1000 15-15" Hőleletlen m. szűrő	6.890,-	HP E1626A és E1627A patron	1.490,-
3M AF 2000 15-15" Hőleletlen m. szűrő	8.890,-	HP C2906A toner, Laser	11.490,-
3M MP 8620 multimedia projektor	350.000,-	Canon BC-01, BC-02 patron	3.690,-
3M MP 8640 multimedia projektor	1.339.000,-	Epson 5020047 patron	3.690,-

Videókre is, házhozszállítás utánvéttel!

Macrosza Kft. 1123 Budapest, Alkotás u. 21. ☎ fax: 212-1616, 156-4802
 E-mail: keliek@macrosza.hu

Korongirodalom

E heti multimédiás anyagunkban, gondolva a közelgő és sokakat fenyegető érettségi vizsgára, egy középiskolásoknak szóló irodalmi CD-t mutatunk be. Igaz ugyan, hogy a vizsgatételek nem szerepelnek a diszken, de reméljük, a felkészüléshez a lemez anyaga használható segítséget nyújt.

A hazai középiskolások szencsés helyzetben vannak, ha azt tekintjük, hogy tanulmányaikhoz milyen mértékben vehetnek igénybe számítógépes segítséget. A Sulinet program nemcsak a világháló tudásanyagával töltött szegleteit tette és teszi elérhetővé a diákok számára, hanem az oktató, multimédiás CD-k fejlesztését is ösztönzi. A még főleg középiskolai tantárgyak törzsanyagához kapcsolódó digitális kiadványok piaca rohamosan bővül, lassacskán akkorára, hogy a vásárló egy-egy témán belül választhat is, mit vesz meg.

Az irodalomtanuláshoz felhasználható termékeknél a hely-

et felelős: bár a kínálat több „darab-ból” áll, ezek a fejlesztések jól kiegészítik egymást. Érdemes itt megemlíteni a főként Petőfi Sándor, Arany János műveire, Benedek Elek meséire épülő és gyerekeknek szánt MICSO-DA „hangos” diasorozatot, a magyar líra 17 klasszikusának összes versét tartalmazó Verstár CD-t és a néhány hete a Tudor Kft. gondozásában megjelentetett Magyar és világirodalom multimédiás CD-t.

Ez utóbbi programot közelebbről is szemügyre vettük. Miután betettük a korongot a meghajtóba, és gyorsan túljutottunk a telepítésen, a főmenüvel találjuk szembe magunkat, amelyet a készítőök ötletesen kiviteleztek: egy íróasztalt látnunk, és az ezen elhelyezett tárgyakra kattintva jutunk a további lehetőségekhez. A nyitott könyv jelképezi a tananyagot, amelyet 14 fejezetre osztottak, az ókori görög irodalomtól a huszadik századi prózáig. Az irodalom tankönyv tematikáját követve először a kor fontosabb képzőművészeti alkotásaival ismerkedünk, azután pedig a korszak fontos – a középiskolai tananyagban kötelező – alkotóinak bemutatása következik. A szövegben a kék színnel jelölt szavak hivatkozásokat rejtnek (egy megemlített címre kattintva elolvashatjuk a teljes verset), a piros szín pedig képeket vagy multimédiát csal a képernyőnkre.

Ha az anyagban haladunk, akkor a kereszthivatkozások segítségével „helyben” elérhetjük a verseket, a témához kapcsolódó elemzéseket, a hang- illetve filmbejátszásokat, de ezeket külön-külön a főmenüből is elérhetjük. A

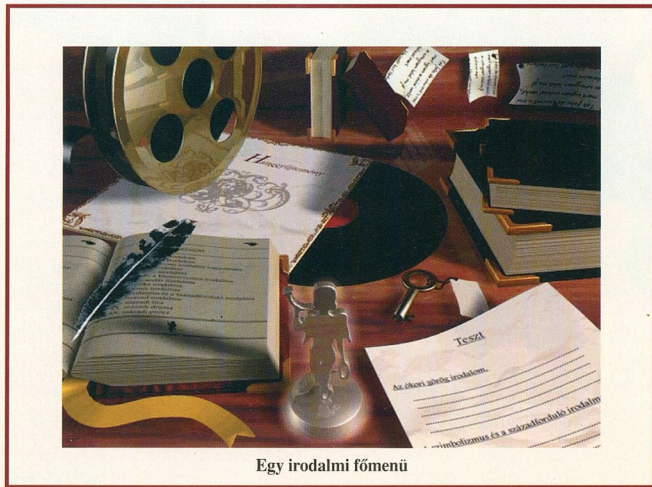
Móréc Zsigmond

tananyag bármely részén könyvjelzőket csúsztathatunk a virtuális könyv virtuális lapjain közé, ezeket pedig a későbbiekben – miután névvel is elláttuk őket – gyorsan visszakereshetjük.

Nézzük a főmenü további lehetőségeit. A filmkeres és a hanglemez figurájára kattintva magától értetődően a hang- és filmrészletek listáját tárja fel. Ez utóbbinál a „Vers mindenkinék” című televíziós sorozat egyes epizódjait találjuk, illetve színházi előadások részleteit. A CD-n található egy irodalmi fogalomtár is, amelyet a tananyag olvasása közben megnyithatunk, a képernyő alján a

könyv ikont választva, de ez a lehetőség a főmenüből is elérhető. A szögön lógó papírfecnik a szerzőportét, a műelemzéseket és az irodalomjegyzéket hivatottak jelölni. Az előtérben álló női szobor pedig a sügöt nyitja meg. A korong nagy erenye, hogy tesztfeladatokat is tartalmaz, amelyek segítségével a felhasználók képet kapnak tudásukról és annak hiányosságairól.

Sokan vallják azt a véleményét, amely szerint az irodalom és a számítógépes oktatás nem összeegyeztethető. Azt el kell ismerni, hogy furcsa érzés mondjuk egy Babits- vagy Goethe-verset a monitoron olvasni, de azt se hagyjuk figyelmen kívül, milyen lehetőségeket rejt magában a multimédia – a szöveg, a kép, a hang, a film egybeolvasztása – a tudásszerzés, érdeklődés és figyelemfelkeltés (!) szempontjából. A korongot az iskolai tankönyvek kiegészítéseként érdemes használni, mint az összefoglalás és ismétlés izgalmasabb módja.

Egy irodalmi főmenü

unix = tisztánlátás

unix = hp

A HP UNIX rendszerei világossá teszik az információk közötti összefüggéseket. A HP 9000 V-osztályú, nagyvállalatot kiszolgáló szervere, adattárolási eszközei és döntéstámogató alkalmazásai biztosítják az intelligens adatkezelést. Minél tisztábban lát, annál eredményesebben tervez. További információk az Interneten: www.hp.hu. és www.hp.com/go/unix.

UNIX is a registered trademark of The Open Group in the U.S. and other countries. ©1988 Hewlett-Packard Company

hp HEWLETT
PACKARD

Alap PC otthonra

Szakértők szerint forradalmasíthatja a PC-piacot az Intel új processzora. Az elegáns hangszűrt Celeron, amely a Pentium II „tárkerekváltozata”, lehetővé teszi, hogy 1000 dollár alá essen az egyszerűbb számítógépek ára. Ha csak szövegszerkesztésre, számlavezetésre, internet-böngészésre, vagy nem túl bonyolult játékok futtatására használja otthoni gépét, akkor a Celeronra épített rendszer a válasz – hirdeti a chip-gyártó.

Az árborbanást az teszi lehetővé, hogy a Celeronból hiányzik a Pentium II-be beépített igen gyors, de egyben igen drága cache-memória egy része. (Ebben a memóriában várakoznak a nagyméretű fájlok, mielőtt a processzorhoz kerülnének feldolgozásra. A cache nagymértékben felgyorsítja a grafikus, videó-, vagy 3D-t igénylő programok futtatását.)

Ennek ellenére nem lehet azt mondani, hogy a Celeron lassú öszvér lenne (neve az angolban gyorsaságra utal): a most megjelenő darabok 266 MHz-es órajellel ketyegnek, és várhatóan még az év vége előtt piacra dobják a 300 MHz-es modellt.

Az Intel adatai szerint az új processzor több vonatkozásban is maga mögé utasítja a Pentium II-t: gyorsabb a szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok futtatásában. Amikor azonban multimédia-alkalmazásokról van szó, akkor 15 százalékkal elmarad nagyteljesítménytől. Lebegőpontos számítás esetében pedig (amely a 3D-programok éltető eleme) 29 százalékkal lassabb.

A Celeron a nagy számítógépgyártók között is elindította a versengést, a Compaq, a HP, a Gateway 2000 és az Acer mind helyet követelnek maguknak az új Basic PC- (Alap PC-) piacon. Az IBM ígérete szerint Angliában júniustól már meg lehet vásárolni a Celeronra épített első gépeket.

Az új vásárlóktól ezek után még inkább azt fogják kérdezni az eladók, hogy mire kívánják használni a gépet. A szaksajtó szerint pedig új vásárló lesz elég, mivel a

viszonylag alacsony ár még több ember számára teszi elérhetővé az otthoni számítógépet.

A 3D játékok fanatikussainak és megrögzött multimédia-felhasználóknak azonban továbbra is mélyebben kell a pénztárcájukba nyúlniuk, őket ugyanis egyelőre csak a drágább Pentium II-s alapú gépek elégíthetik ki.

De mi lesz az Intel vetélytársával? Vajon a Celeron megadja-e a kegyelemelőfész az első Pentium-kompatibilis processzorokat kínáló AMD-nek és Cyrixnek? Az IBM egyik igazgatója szerint a két kisebb cég nem tudott olyan erős márkanevet létrehozni, mint az Intel, ez pedig megpecsételheti sorsukat. Ami viszont a vásárlót

érdekelheti, az az, hogy a nyári Celeron-premier előtt a gyártók megpróbálnak megszabadulni a korábbi, Pentiumra épített modellektől. Érdemes tehát kellemetlen kérdéseket feltenni a kereskedőnek – megemlítve a Celeront –, hátha sikerül olcsóbban hozzájutni egy korábbi géphez.

Eddie Swann – London

Vásárolhat névtelent is...

... de miért tenné...?

...ha ugyanennyiért a NEVET is megkaphatja!

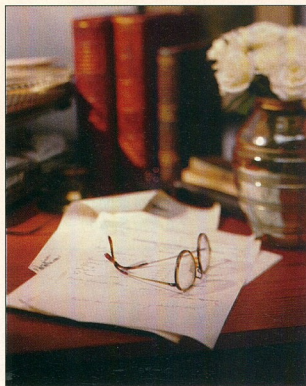
A név azonosít bennünket, egyedülé tesz a kivirta a felhasználók körében azt az elismerést, sokaságban. Milyen különös, hogy a XII. századból hogy a Compaq név egyedülálló minőséget jelenten. példail Anonymus mégis éppen név nélkül válhatott. És ami szinte hihetetlen - Ön most a Compaq csúcs-halhatatlanná. Ma már ilyesmi nem fordulhat elő. minőséget egy névtelen számítógép árát veheti meg. A világ első személyi számítógép gyártójaként cégünk

Compaq Deskpro 1000 • Pentium® processzor 200MHz MMX™ technológiával
1.6 GB HDD • 256KB 2nd level cache • 16MB RAM • S3 Trio 64V2/DX PCI
VGA adapter • 1MB Video RAM • 7.51 (1 Combo, 3 PCI, 3 ISA) • WIN95

COMPAQ
1126 Budapest, Királyi új 67-8-9
Fax: +36 (1) 457-3699
www.compaq.hu
E-mail: info.hun@compaq.com

Az első elektronikus szakácskönyv

Megjelent az Arcanum Adatbázis Kft. a neves gasztronómus-újságíró, Frank Juliával közös kiadásban készült ÉLÉSTÁR CD-je, amely a szerző 33 kötetének több mint hatezer receptjét és csaknem hatszáz színes ételfotóját tartalmazza.

Az ÉLÉSTÁR segítségével pillanatok alatt megtalálhatunk egy-egy keresett receptet, összeállíthatunk komplett menüket, megtudhatjuk, hogy az otthon kéznél lévő nyersanyagokból milyen ételeket készíthetünk.

A keresés mellett munkánkat számos hasznos segédeszköz támogatja: saját, kereshető megjegyzéseket fűzhetünk a receptekhez, használhatunk szövegkiemelőt, a recepteket, a hozzávalókat kedvenc szöveg-szerkesztőnkbe átemelhetjük, vagy akár közvetlenül ki is nyomtathatjuk, és a listával akár indulhatunk is a piacra.

Az Areco napja

Szakmai napot tartott az Areco Systems Kft., a rendezvényen bemutatták az FTP Software hálózati és DOS/Windows integrációs termékeit.

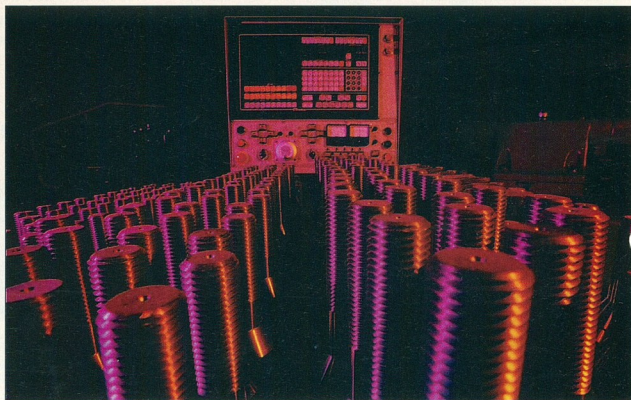
Az OnNet Host a Windows 95 és Windows NT, míg az OnNet a Windows 3.x-es operációs rendszereket egészíti ki. Mindkét szoftver tartalmazza azt a lehetőséget, mely a PC-k számára láthatóvá teszi a UNIX-os gépek állományrendszerét.

Az OnNet Host most bemutatott 4-es verziójában a virtuális munkaasztal lehetővé teszi, hogy a hálózatba tetszőleges PC-ről bejelentkezve a megszokott hálózati környezettel találkozzunk. Ezáltal minden gépen el tudjuk érni az általunk definiált hálózati nyomatós- és meghajtó-hozzáféréseket, valamint a távoli bejelentkezéshez és állományátvitelhez használt beállításokat.

Kedves Olvasóink és Pályázóink!

Örömmel tapasztaltuk, hogy rendkívül sok pályamű érkezett az Én és a számítógép című pályázatunkra.

Felhívásunkban megjelöltük, hogy a beküldött művek weboldalunkon május 1-jétől, láthatóak lesznek és ezekre szavazni is lehet. Szerkesztőségünkbe azonban több mint 300 pályamű érkezett, így nem állt módunkban feltenni az alkotások mindegyikét az internetre, ezért előszűrésre volt szükség, ahol kiválasztottuk azokat a rajzokat, amelyek felkerülhettek.

Routerek és gigabit

A Cisco Systems Inc. magyarországi képviselete bejelentette az új moduláris Campus Switch Routerek bevezetését. A cég ígérete szerint az új platform gazdagítja a következő generációs, sokrétű gigabites vállalati hálózatok kiépítésének lehetőségeit. A beüzemelési problémák elkerülését teszi lehetővé, hogy az új sorozat kompatibilis a Catalyst 5500-zal, így a hálózatok kezelői maximálisan kihasználhatják a meglévő infrastruktúrát.

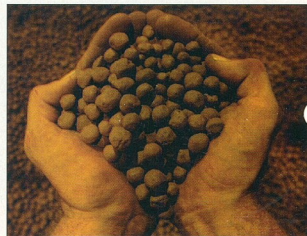
A Catalyst 8500 CSR sorozat, egy 10 Gbit/s teljesítményű, öt bővíthető helyes, valamint egy 40 Gbit/s-os, 13 bővíthető helyes útvonalválasztóból (switch routerből) áll. A Catalyst 8510 ára kezdetben 24 950 dollár lesz.

A holnap részei

A Lucent Technologies Magyarország Kft. egész napos szemináriumot rendezett „Be Part of Tomorrow” (Legyél a holnap része) címmel. A hazai távközlési szakma számára rendezett előadás-sorozatban a közel kétszáz meghívott résztvevő képet kaphatott arról, hogyan látja a Lucent Technologies a kommunikációs technológia fejlődésének irányait, és megismerkedhet a Lucent kutató-fejlesztő intézetének, a Bell Laboratóriumnak legújabb eredményeivel.

Az előadásokat a Lucent Bell Laboratórium szakemberei tartották és többek közt olyan té-

mákat érintettek, mint a beszédfelismerő és hangkezelő rendszerek, a multimédia szerepe a kommunikációban, telekommunikációs technológiák és szolgáltatások a XXI. század elején, és a jövő internet telefonijai.

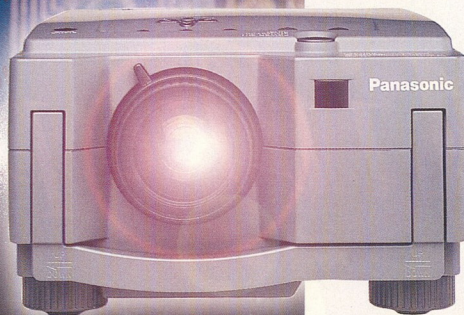

BeTetráz a Nokia

A szakma érdeklődése közepette a Nokia Magyarországon elsőként helyezte üzembe Tetra rendszerét a kiállításon. A Tetra egy olyan nyílt szabványú, digitális rendszer, mely fokozott hang- és adatátviteli lehetőséget és az ehhez szükséges biztonságokat nyújtja a kommunikációban. A bemutató utáni sajtótájékoztatót elhangzott, hogy a technológiát és annak előnyeit a magánfelhasználók és szervezetek is egyaránt jól tudják hasznosítani. A bemutató apropóját az adta, hogy a finn vállalat az összes európai országban, így hazánkban is tervezi saját Tetra rendszer kiépítését.

Az újvezérelt készülék ideje felülbírálni a képkalkotásról eddig vallott nézeteinket. Hagyományos fényképezőgépek, írásvetítő és diavetítő segítségével készült előadások? Mindez az őskorszak. De a rossz felbontású, nagyméretű digitális kamerákat, a súlyos, helyhez kötött LCD projektorokat is lassan elfelejtheti. A Panasonic digitális állókép kamerák új nemzedéke és a Panasonic PT-L555 LCD projektor könnyedén hordozható, mégis teljes értékű multimédia rendszert alkot. Mind az állókép kamerák, mind a projektor kategóriájukban a legkisebb és legkönnyebb készülékek. A kamerák közvetlenül csatlakoztathatók komputerhez, így a kép tovább szerkeszthető az Ön igényei

szerint. Képeit PC-card memóriakártyába áttöltve a mindössze 5.5 kg súlyú LCD projektorral profissionális prezentációt tarthat bárhol, még számítógép nélkül is. Az új, digitális világképet a Panasonic vetíti az Ön számára.

DIGITÁLIS VILÁGKÉP

További információért hívja a 311-7492 telefonszámot.

Panasonic
KICSIT ELŐBBRE MÁSOKNÁL
www.panasonic.hu

Stabil előnyök

Néhány érme. Lassan már észre sem vesszük pénztárcánk alján. 13 forinttal nem indulunk el vásárolni, de még az újságosig sem futunk le ennyi pénzzel. Nálunk 13 forint: közel másfél perc magánélet a félórás ebédszünetben. Egy csaknem három és fél perces beszélgetés az esti Híradó előtt, vagy egy majdnem öt és fél perces csevegés az utolsó Híradó után. Esetleg közel három és fél perc „csak úgy” a vasárnapi ebéd után. Nálunk ennyi 13 forint.*
Hívja fel, akit szeret vagy aki fontos Önnek!

* helyi beszélgetés előfizetői állomásról

Mit kap ma 13 forintért?

Ingyenes információs Zöld szám:
06 80 203 203
Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV